

**Symbol
prečiarknutého
koša znamená,
že odpad
nepatrí do
zmesového
komunálneho
odpadu:**

označenie pre
elektroodpad

označenie pre
použité batérie

označenie pre
odpady z obalov

VÝZNAM TRIEDENIA ODPADOV:

Odpady skončia na správnom mieste – na zberných dvoroch. Odtiaľ sú odvezené do spracovateľských závodov, kde sú ekologicky zrecyklované.

Šetríme prírodné zdroje – mnoho látok obsiahnutých v produktoch (plasty, sklo, kovy, olovo a pod.) je možné recykláciou použiť opakovane. Druhotné suroviny získané recykláciou nemusíme získavať z prírody, čím šetríme prírodné zdroje a okolitú krajinu.

Chráňme ľudské zdravie – odpad, ktorý skončí na skládke, sa nerozloží desiatky až stovky rokov (napr. plasty). Naopak, pôsobením počasia sa z nich uvoľňujú škodlivé látky, ktoré znečisťujú pôdu, vodu a vzduch a spôsobujú civilizačné ochorenia (alergie, onkologické ochorenia a pod.).

Chráňme životné prostredie – faunu a flóru. Ak odpad skončí v lese alebo v poli, toxické látky sa uvoľnia do pôdy a vodných tokov a stávajú sa súčasťou potravinového reťazca.

TIPY, AKO PREDCHÁDZAŤ VZNÍKU ODPADOV V DOMÁCNOSTI

- **Obmedzme nákupy** – to, čo naozaj nepotrebujeme, nekupujeme. Zamyslime sa, či nový výrobok skutočne potrebujeme a ako často a dlho ho budeme využívať. Ak sa to dá, požičajme si ho z požičovne, od priateľa alebo opravme nefunkčný.
- Na prenos nákupu využívajme **textilné tašky**, ktoré sa zmestia do kabelky či do vrečka a vydržia niekoľko rokov.
- Kupujeme **bezobalové ovocie a zeleninu**, ktoré môžeme prenášať vo vlastnoručne ušitých látkových vrečkách. Tie sa dajú využiť aj na pečivo a chlieb.

Aký odpad je najlepší? Ten, ktorý nevznikne!

- Nakupujeme **bezobalové čistiace prostriedky a kozmetiku** do vlastných nádob.
- Uprednostňujeme **sklenené obaly** pred plastovými (niektoré druhy potravín, kozmetika, nádoby, misky a pod.).
- Ak použijeme plastové vrečko, **využijeme ho opakovane**.
- Prednostne používajme **vodu z vodovodu**, prípadne si nainštalujeme vodný filter – z dlhodobého hľadiska šetríme nielen peniaze, ale aj prírodné zdroje a životné prostredie.
- **Elektrozariadenia** ako mobil **využívajme dlhšie** obdobie a funkčný elektrospotrebič nezhadzujeme. Darujme ho!
- **Kupujeme kvalitné elektrozariadenia**, ktorých životnosť je niekoľkonásobne dlhšia ako životnosť lacnejšieho variantu.
- Uprednostňujeme **opakovane nabíjateľné batérie** pred jednorazovými. Ak je to možné, ako zdroj energie využijeme elektrickú sieť.

Tried'te odpad
s nami ———
PLASTY

NETRIAFAJTE DO ČIERNEHO!

Každý pôvodca odpadu, teda aj domácnosti, sú povinné nakladať s odpadmi v súlade so zákonom o odpadoch: triediť komunálny odpad podľa jednotlivých zložiek: papier, plasty, sklo, kovy, viacvrstvové kombinované materiály (tzv. VKM – kartónové nápoje od mlieka, džúsov a pod.).

Každá obec má zavedený vlastný systém triedenia komunálneho odpadu. Na zber triedeného komunálneho odpadu sa v obci využívajú farebné nádoby, vrecia alebo ich kombinácia. Plasty, kovy a viacvrstvové kombinované materiály (VKM) sa môžu zbierať spolu do jednej nádoby/vrecia v ľubovoľnej kombinácii podľa usmernenia obce.

Zberné nádoby na zber triedeného komunálneho odpadu musia byť navzájom farebne rozlíšené, označené štítkom (nálepkou) na viditeľnom mieste, ktorý obsahuje údaje o tom, aký odpad patrí do nádoby.

Elektroodpad a použité batérie nepatria do komunálneho odpadu! Je potrebné zaniest' ich do najbližšej elektropredajne alebo na zberný dvor v mieste bydliska. Použité batérie môžete odovzdať v každej predajni, v ktorej predávajú batérie, bez povinnosti kúpy novej.

NEZABUDNITE!

Staré elektrospotrebiče a použité batérie musia byť **odovzdané v neporušenom stave**. Nesmú sa rozoberať a odovzdávať podomovým zberačom elektrozariadení.

ZA ZBER A ODVOZ TRIEDENÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU DOMÁCNOSTI NEPLATIA. Financujú a zabezpečujú ho výrobcovia výrobkov, z ktorých vzniká odpad. Čím viac odpadov vytriedite, tým menej ich skončí v čiernych nádobách na netriedený (zmiešaný) komunálny odpad. Znížite tak nielen frekvenciu vývozov čiernych kontajnerov, ale aj vlastné výdavky spojené s financovaním odvozov zmiešaných komunálnych odpadov.

PLASTY

Vedeli ste, že...?

Bakelit bol prvou priemyselne vyrábanou umelou hmotou, ktorú pripravil v r. 1907 belgický chemik Leo Hendrik Baekeland. Bakelit bol nehorľavý a používal sa po celom svete: v domácnostiach (kuchynské prístroje), na výrobu telefónov, bižutérie a dekoratívnych predmetov, kancelárskych potrieb a pod.

Nylon je prvé syntetické vlákno vyrobené z uhlia, vody a vzduchu, ktoré sa najprv používalo na výrobu syntetických štetín na kefy. V máji 1940 sa v USA predalo prvých 5 miliónov nylonových pančúch, tzv. nyloniek/siloniek.

Polyetyléntereftalát (skratka PET) je termoplast, ktorý sa používa najčastejšie ako obalový materiál na potraviny, nápoje a iné kvapaliny. Čistý PET je 100 % recyklovateľný a jeho životnosť sa odhaduje na viac ako 1 000 rokov. Aj z tohto dôvodu je to významná surovina. Po recyklácii sa z neho vyrábajú rôzne výrobky: PET fľaše, textílie, vlákna, záhradný nábytok a pod.

Prvé **plastové fľaše** sa komerčne začali vyrábať v roku 1947, nemali však zloženie dnešných PET fliaš. Tie boli patentované v roku 1973. Plasty sa masívne rozšírili v 90-tych rokoch 20. storočia, keď nahradili mnohé pôvodné obaly, najmä v potravinárstve.

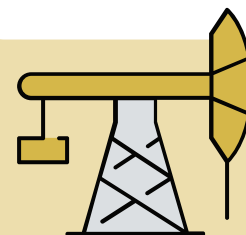

www.sewa.sk

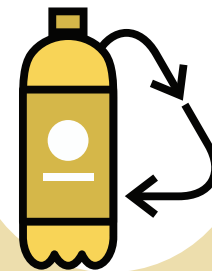

PLASTY

(triedime do žltej nádoby)

Vyrábajú sa
zo zlúčenín ropy
- neobnoviteľného zdroja

Z RECYKLOVANÝCH
PLASTOV SA VYRÁBAJÚ:

nové pet fľaše
dámske kabelky a ruksaky
flísové mikiny
výplne do vankúšov a paplónov
vlákna na koberce
detské šmýkačky
sedadlá na štadiónoch
odpadkové koše a vedrá

ČAS ROZKLADU PLASTOV

Gumáky

50 - 80 rokov

Záchrané koleso

80 rokov

Plastová fľaša

450 rokov

=

30 plastových fliaš = flísová mikina

=

3 plastové fľašky = dámske balerínky